

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 1 จาก 203 โรงเรียน จำนวน 3,017 คน จำแนกเป็น

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 155 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 1,814 คน ได้แก่

- 1) ครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1,232 คน
- 2) ครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,582 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดโดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 472 คน จำแนกได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 134 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 102 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 32 คน

2.2 ครูผู้สอน จำนวน 338 คน ได้แก่

- 1) ครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 148 คน
- 2) ครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 190 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาคำข้อมบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อแปลผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่แล้วคิดเป็นร้อยละ
2. การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
  - 2.1 วิเคราะห์จำแนกตามสถานภาพ ทั้งโดยรวม รายด้าน และ รายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - 2.2 วิเคราะห์จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยรวม รายด้าน และ รายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน
5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ และ ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์

1.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ และ ด้านพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ และ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

1.2 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ และ ด้านพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ และ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

2. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรม

การบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับที่ไม่แตกต่าง

3. สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ ด้านพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านการปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ และ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ ด้านการแสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาและ ด้านการเป็นผู้นำ และสร้างผู้นำ ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเสนอแนะความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 เรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ควรทำงานโดยมีการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะทำงานอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของบุคลากรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางาน และ ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและนำความรู้มาพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1) มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2548 เป็นข้อปฏิบัติสำหรับ

ผู้บริหารทุกคนที่จะต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง เพื่อเข้าสู่วิสัยฐานะและเป็นการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารให้สูงขึ้น ซึ่งในมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดรายละเอียดของงานที่จะต้องปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรบ้าง โดยเกณฑ์แต่ละข้อกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกที่นำไปสู่ผลสำเร็จ 2) มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติเพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในมาตรฐานด้านผู้บริหารเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรับการประเมินภายนอก สำนักประเมินและรับรองมาตรฐานการศึกษา 3) บทบาทในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำในการพัฒนาในด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดังที่ แฮร์ริส (Harris. 1989 : 9) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้นำไว้ว่า ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และมีมาตรฐานสูงในการปฏิบัติงาน ดังนั้นถ้าผู้บริหารปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 เป็นแบบอย่างให้กับครูผู้สอนแล้ว ครูผู้สอนก็จะต้องปฏิบัติตัวตาม มาตรฐานวิชาชีพครูผู้สอนอย่างจริงจัง ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนและโรงเรียน ซึ่งจากเหตุผลและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ดังที่กล่าวมา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สักดิ์ชัย ภูสง่า (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2540 มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุเทพ กองมณี (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหาร ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดหนองคาย ทั้งโดยภาพรวมและเป็นงานทั้ง 7 งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ คำปุ่น ภูเงิน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า บุคลากรโดยรวมและจำแนกที่ตั้งโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ระดับมาก

1.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

พ.ศ. 2548 เป็นข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างตายตัวที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตาม เพราะเป็นสิ่งที่ บังบอกและชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร ประกอบกับมาตรฐานวิชาชีพของ ผู้บริหารเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติเพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน นอกจากนั้นแล้วมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษายังเป็นแนวทางในการประเมินผู้บริหารเพื่อให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น จากความสำคัญ ของมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของ ครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ทั้งสถานศึกษาขนาดเล็กและ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในการ บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอันเดียวกัน ซึ่งรวมถึง การปฏิบัติงานตามข้อบังคับของครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ที่ผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกขนาดจะต้องมีการปฏิบัติเหมือนกัน โดยมีความ มุ่งหมายเพื่อบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 อีกทั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐาน ดังนั้นการปฏิบัติงานตามข้อบังคับ ของครุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 จึงเป็นเสมือนแนวทางที่ จะต้องปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การรับรองมาตรฐานการศึกษานั้นเอง จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้ สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของครุสภาว่า ด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของครุสภาว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติ คนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นผู้ที่มี หน้าที่แนะนำ ดักเตือน ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในองค์กร การที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้ได้ผลดี ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี มิฉะนั้นคำแนะนำดักเตือนหรือ การกำกับดูแลของผู้บริหารจะขาดความสำคัญ ไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลในองค์กร ผู้บริหาร ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และ

บุคลิกภาพจะมีผลสูงต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงานจนสามารถปฏิบัติตามกฎด้วยความพึงพอใจ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548 : 17-22) ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดีของ วิรัตน์ บัวขาว (2540 : 32-33) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ 3 ด้าน คือ 1) ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ ความรู้ทำให้ห้องอาจ ความรู้คืออำนาจอันแท้จริงของผู้บริหารยุคใหม่ อันได้แก่ ความรู้ด้านการบริหาร วิชาการ ประกอบไปด้วย ทฤษฎี การวางแผน ทฤษฎีผู้นำ พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร จิตวิทยา เทคนิค การบริหาร ความต้องการของมนุษย์ มนุษย์สัมพันธ์ การจูงใจ การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การแนะแนว การวิจัยการวัดผล ตลอดจนวิชาการใหม่ ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ด้านคอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสาร สิ่งเหล่านี้ขาดไม่ได้สำหรับผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์ 2) ต้องเป็นผู้มีภูมิฐาน ความสง่างามเผยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารอันประกอบไปด้วย การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การปรากฏตัวในที่ชุมนุมรวมถึงการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารที่มีคุณค่า พักผ่อนให้เพียงพอเป็นการช่วยให้มีบุคลิกภาพที่ดี แข็งแรง การมีสุขภาพไม่แข็งแรงก็ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหาร เพราะงานสร้างคนเป็นงานหลัก ผู้บริหารต้องเหน็ดเหนื่อยทั้งกายและใจ และ 3) ต้องเป็นผู้มีภูมิธรรม พื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรมของผู้บริหารมีความสำคัญมากเช่น ต้องเป็นผู้มีพรหมวิหารสี่คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ใจดีใจกว้าง หนักแน่น ซึ่งจากคุณลักษณะของผู้บริหารที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารทั้งนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าแบบอย่างที่ดีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างมาก ดังคำกล่าวที่ว่า “แบบอย่างที่ดี มีค่ายิ่งกว่าคำสอน” ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสูงกว่าด้านอื่น ๆ

3. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ด้านที่มีค่าเจ็ลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า 1) ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนวัตกรรมใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ กล้องดิจิทัล โปรเจคเตอร์ ฯลฯ ทำให้ไม่กล้านำนวัตกรรมเหล่านี้เข้ามามีใช้ในการพัฒนาหรือเข้ามามีใช้ในองค์กร 2) นวัตกรรมใหม่ ๆ บางอย่างมีราคาแพง แต่งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรมาเป็นค่าใช้จ่ายในสถานศึกษามีจำนวนจำกัดและให้ใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าวัสดุฝึก และค่าวัสดุการศึกษาเท่านั้น ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดซื้อนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในสถานศึกษาได้ โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก 3) การพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ต้องมี

การศึกษาค้นคว้า และได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในองค์กร จึงจะสามารถใช้ได้ผล แต่ภาระงานอย่างอื่น ในสถานศึกษามีมาก ทำให้ผู้บริหารไม่มีเวลาในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาองค์กร ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาทั้ง 3 ข้อ ทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ด้านการพัฒนา และใช้วัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับ น้อยที่สุด

4. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคนที่ลงมือปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ด้วยตนเองย่อมจะรับรู้ว่าตัวเองทำอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครูผู้สอน ซึ่งงานบางอย่างผู้บริหารอาจจะทำอย่างหนึ่ง แต่ครูผู้สอนอาจจะมองเป็นอีกอย่างหนึ่ง ประกอบกับงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารบางอย่าง ครูผู้สอนก็ไม่สามารถที่จะตามไปดู หรือตรวจสอบได้ ทำให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 น้อยกว่าที่ผู้บริหารสถานศึกษามอง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศักดิ์ชัย ภูสง่า (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารของผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ทั้งโดยรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานสูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดเล็กมี

ปัจจัย และบริบทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันมาก ทั้งในเรื่องของจำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน ชุมชน ที่ตั้ง บรรยากาศขององค์กร ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 แตกต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดเล็กนั้นบุคลากรมีน้อย และไม่มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนแต่ละคนก็จะทำหน้าที่สอนหนังสือ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่โรงเรียนเพื่อช่วยครูผู้สอนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตามขอบข่ายมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเอง และพัฒนาโรงเรียนให้เข้าสู่มาตรฐาน เพราะโรงเรียนต้องการ การพัฒนาอีกมาก ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมมากกว่า บางโรงเรียนมีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ช่วยผู้บริหาร ซึ่งจากความพร้อมในระดับหนึ่งทั้งในด้านอาคาร สถานที่ บุคลากร และงบประมาณ ทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารอาจจะกระตือรือร้นน้อยกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมา ทำให้ สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสันติ สุโพธิ์น้อย (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุเทพ กองมณี (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า ครูผู้สอน-อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากเหตุผลและงานวิจัยที่กล่าวมาจึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บรรณานุกรม

กาญจน์ เรืองมนตรี. เอกสารประกอบการบรรยายในชั้นเรียน. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.

กิติมา ปรีดีคิดอก. ทฤษฎีการการจัดองค์การ. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. 2537.

เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1, สำนักงาน. แผนการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2548. กาฬสินธุ์, 2548.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. คู่มือการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. สภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กองตรวจสอบและทะเบียนประวัติสำนักงาน ก.ค., 2537.

_____ . สำนักงาน. เอกสารประกอบชุดฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูงเล่ม 3. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2540.

_____ . สำนักงาน. เสนอผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ระดับโรงเรียนระดับอำเภอ ระดับจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2542.

_____ . รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สายงานบริหารการประถมศึกษา สายงานบริหารการศึกษา และสายงานบริหารการมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2539.

_____ . รายงานการวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : กองตรวจสอบและทะเบียนประวัติสำนักงาน ก.ค., 2537.

- คำจันทร์ นาสะอ้าน. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2546.
- คำปุ่น ภูเงิน. การปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- จักรพรรดิ วัฒนา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้า (ค.ศ. 1995-2005). ปรินญาณีพนธ์ กศ.ค. : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2538.
- จันทร์ศิริ พลอยงาม. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้อำนวยการวิทยาเขต ตามทัศนะของบุคลากรในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น วิทยานิพนธ์ ค.ม.มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2547.
- จุมพล สวัสดิ์ยากร. หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สุวรรณภูมิ, 2540.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : 2540.
- ถวิล อรัญเวศ. “นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา.” ใน วารสารวิชาการ. 4(2) : 17-19 ; กุมภาพันธ์, 2544.
- ธีระพร นิลสาขา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2540.
- นิพนธ์ กินาวงค์. หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ตระกูลไทย, 2543.
- บรรพันธ์ แส่นโสม. การปฏิบัติงานของทีมงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนหนองสูงสามัญวิทยา จังหวัดมุกดาหาร. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุริยสาส์น, 2545.

ศึกษาศึกษา, กระทรวง. การบริหารระบบคุณภาพ. โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา :
กรุงเทพมหานคร, 2547.

_____ . คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

สมชาย เทพแสง. “ผู้บริหารมืออาชีพ.” ข้าราชการครู. 21(5) :10-12 ; มิถุนายน – กรกฎาคม,
2543.

สมนึก นนธิจันทร์. รีเอ็นจีเนียริง การยกเครื่องปรับรื้อกระบวนการการบริหารยุคโลกาภิวัตน์.
สุรินทร์ : ชมรมส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู จังหวัดสุรินทร์, 2542
สมยศ นาวิการ. การบริหารองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2539.

สุนีย์ บุญทิคม. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในช่วงปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2539 – 2550) ตามความคาดหวังของผู้บริหาร
และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์
ค.ม. : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2542.

สว่าง เหนือกลาง. คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในยุคสารสนเทศ ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.

สันติ สุโพธิ์น้อย. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการจัดการศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

สุเทพ กองมณี. การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
ตามแนวคิดเห็นของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

สุเทพ ทองประดิษฐ์. เอกสารประกอบคำบรรยาย ผู้นำกับผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

- สุพจน์ อินทนาม. การศึกษาคุณลักษณะบางประการของผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านการฝึกอบรม
**หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 กศม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542
- สุเมธ แสงนันทนวล. ทำอย่างไรจึงจะเป็นนักบริหารชั้นยอด. กรุงเทพมหานคร : บั๊คแบงก์, 2539
 สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร :
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.
- อภิวัฒน์ ภูไชยแสง. **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะ
 ของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
 หนองคาย.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
 2542.
- อมรา เล็กเริงสิทธิ์. **คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร.** กรุงเทพมหานคร : สมาธรรม, 2542.
- อรุณ รักธรรม. **หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- Bass, Barnard M. and J. Avolio. **Manual for the Multifactor Leadership Questionnaire.**
 Palo Alto, California : Consulting Psychologists Press, 1990.
- Burns, James M. **Leadership.** New York : Harper, 1987.
- Harris Philip R. **High Performance Leadership : Strategies for Maximum Career
 Productivity.** Illinois : Scott Foresman, 1989.
- Fuller, Nancy Lee. "Principals Leadership Effectiveness Implementation of Middle School
 Philosophy (peradolescents)," **Dissertation Abstracts International.** 58(4) :
 2160 ; October, 1997.
- Newby, Earl F. "Total Quality Management and the Elementary School,"
Dissertation Abstracts International. 50(60) : 1942-A ; December ; 1998.
- Stogdill. Ralph M. **Handbook of Leadership.** New York : The free Press, 1984.
- Stueber, Rose Edmund. "The Characteristics of an Effective Lutheran High School
 Administrator," **Dissertation Abstracts International.** 61(2) : 61-05-A ;
 August, 2000.

- Sullivan, Elaine C. "A Case Study of the Principalship, the School work Culture, and The Human Resources Management Development System in a Medium-Sized Florida School District," **Dissertation Abstracts International**. 36(12) : 1163-A ; November, 1994.
- Taff, Barry Charles. "Teacher Perception of Principal Role Behavior and School Effectiveness," (Leadership, Rural Education). **Dissertation Abstracts International**. 58(7) : 2486 ; January, 1998.
- Taff, Barry Charles. "Teacher Perception of Principal Role Behavior and School Effectiveness," (Leadership, Rural Education). **Dissertation Abstracts International**. 58(7) : 2486 ; January, 1998.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY